

ことばの歳時記

～かさかさ～

日本では、紅葉の季節になると紅葉を見物する秋の行楽、もみじ狩りに出かける人が多くいて、春の花見と同様に日本人の好む行楽のひとつでもあります。

東京の神宮外苑のいちょう並木は大正12（1923）年に造られ、現在はオシャレスポットとしてドラマなどにも登場します。秋、左右の歩道脇に植えられた146本のいちょうはまるで黄金の長いアーチのようで、歩くたびに足下ではいちょうの落ち葉が『かさかさ』と音をたて心地よく、並木のその向う正面には絵画館が見え、見事な構図を作り上げています。

「かさかさ」とは、「落ち葉がかさかさと鳴る」など乾いた物どうしが触れ合う音を表すのと同時に、「(冬の) 寒さと (空気) 乾燥で肌がかさかさする」などとも使います。

昼夜の温度差がだんだんと大きくなり、野の草には露がおりはじめ、色付いた葉が散りはじめると、秋も終わりに近づきます。

冬服の準備、暖房の準備などなど、そろそろ冬支度の季節ですね。

คำศัพท์สัมพันธ์

“คะชะคะชะ” แห่งผาก

ที่ญี่ปุ่น เมื่อถึงฤดูใบไม้เปลี่ยนสีการชมสีสรรของใบไม้ก็จะเริ่มขึ้นในฤดูนี้ ผู้คนจำนวนมากจะเดินทางไปชมความงามของใบเมเปิ้ลกันอย่างเพลิดเพลิน ซึ่งก็เหมือนกับชมดอกซากุระในฤดูใบไม้ผลิ และเป็นอีกหนึ่งเทศกาลที่คนญี่ปุ่นชื่นชอบ

ต้นโอจิ (ต้นแป๊ะก๊วย) ที่ปลูกอยู่สองฟากฝั่งตลอดทางเดินในสวนจินกุไกออนในกรุงโตเกียว นั้น ได้ทำการปลูกตั้งแต่สมัยไทโชปีที่12 (ค.ศ. 1923) ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม เก๋ไก๋ และมักถูกใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำละครโทรทัศน์ในช่วงฤดูใบไม้ร่วง ต้นโอจิที่ปลูกเรียงรายอยู่ 146 ต้นตลอดแนวทางเดินสองฟากฝั่ง ทั้งชายและขวา ดูเหมือนซุ้มประตูรูปโค้งสีเหลืองตลอดแนว ทุกย่างก้าวขณะที่เดินเล่นจะสัมผัสได้ถึงเสียงกรอบแห้งของใบโอจิที่ร่วงจากต้นลงมาอยู่ที่ฝ่าเท้า “คะชะคะชะ” ที่ปลายแนวสองฟากฝั่งจะมองเห็นตึกพิพิธภัณฑสถานที่อยู่ตรงกลางด้านหน้า ช่วงดูเหมือนภาพจิตรกรรมที่เขียนขึ้น

“คะชะคะชะ” นั้น เป็นเสียงที่แสดงให้เห็นถึงภาพวัตถุที่แห้งกรอบและมากระทบ สัมผัสกันทำให้เกิดเสียง “ใบไม้ที่ร่วงหล่น กระแทกกันมีเสียงดัง คะชะคะชะ” เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันก็จะใช้คำนี้ในกรณี “ความหนาวเหน็บในฤดูหนาวบวกกับอากาศที่แห้ง ทำให้ผิวหนังแห้งผาก (คะชะคะชะ ชูรู)” เป็นต้น

ความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างกลางวันและกลางคืนมีมากขึ้น เมื่อน้ำค้างเริ่มเกาะตามใบไม้ใบหญ้า สีของใบไม้ที่เปลี่ยนไปก็จะเริ่มร่วง นั้นเป็นสัญญาณว่าฤดูใบไม้ร่วงใกล้จะสิ้นสุดลงแล้ว

อีกไม่นานฤดูหนาวก็จะมาเยือน ถึงเวลาแล้วที่จะต้องเตรียมเสื้อกันหนาว เครื่องทำความอุ่น และอื่นๆไว้คอยทำ